

ходить до Христа, бо на її душі тягар. — „Господи, прости мені, як що я стала причиною смерти мужа, сина. Може я для них жорстокою була. Господи, прости мені! Ради тих діточок, що їх маю ще в люди вивести, додай мені сили не впасти під тягарем такого душевного каменя“. — Орина успокоїлася; страшні думки зникли з голови, розум прояснився, примари щезли. Радість, веселість бє з кожного кута, з кожного сотворіння, деревини, стібелини. Якась небувала сила в неї вступила, робота горіла в руках. Звечора засипляла, мов камінь, сон покріпляв утомлене тіло. До діла, до діла! Виховати дітей, віддати їм господарство. Ось її завдання. Нехай руки від праці тріскають, нехай спина скорчиться — вона мусить свою мету осягнути.

Роман Завадович.

Сотворення думки.

Перший мент.

І рече Бог: „Настань світе!“

*Дрімає дух у димі мраковин,
Що ще ладу не знають, ні порядку,
Нема ще цілі — є закон припадку —
Всеволодний, необмежений, один.*

*І враз — прорвала темінь перша гадка,
Над океаном блиснув Херувим —
Вже дух крилом ширяє золотим
І крізь безодню стеле срібну кладку,*

*Пісок клесидр пересипає гладко
Рожеву стрічку збуджених годин,
Що родять думку, музику і чин.*

*Новий порив до світляних вершин,
Що не боючись смерти ні упадку —
Новий початок, що не зна остатку.*

Другий мент.

„Нехай поміж водами стане твердь“.

*У змісті думки земське і надхмарне
Як ярі сплети хмелю і вина,
Хоч їм дорога стелиться одна,
Не любить світлого низьке і незугарне.*

*Упало слово дуже і владарне:
„Між ними прірву кинемо без дна,
Нехай не знає криця, що тіна —
Не зна безсмертя, що загине марне“.*

І творчий дух зривається бунтарно
Із низів злоби, жалоців і снаг,
Де прірва ковтає все підле і нездарне.

Злеліяний у кришталевих снах
Зринає з низів чорних і кошмарних
Горішній лет, розкішний як весна.

Третій мент.

„Нехай профостить земля билля
травне, зело з насіннями і дерево
плодовите“.

За гранями матеріяльних форм,
За скінченістю молодого світу
Горить вона золотокошим квітом,
Що вродить серцеві наній і корм.

Нехай світи добуті вчора з мор
Заруняються ідей ясним привітом,
Хай коріняються безконечним сплітом,
І будуть серцю ціль і семафор.

Почву голодну весняного плоду
Наситить засів звершених долонь,
Простягнених над синявою зводу.

Він перейде крізь град і крізь вогонь —
І в сріблі жнив простелеться покосом
Серцям нетлінним радісним приносом.

Четвертий мент.

І рече Бог: „Повстаньте світила!“

Тяжка гнітуца налягає темінь
Непроходимі змучені світи,
Ні, — годі — годі так наосліп йти
І нести серце в помертвілій жмені!

І враз — вогнем понявся золотим
І блиснув сонцем світлий духа сеній,
Розсипалися зорі дум вогненні
І місяць сплив, як ясний Херувим.

Ні, вже не раб сліпий, а володар,
Хто світло духа полум'ям роздмухав
І змів з дороги чорні брижі хмар.

Його мандрівки кличе завірюха,
Манить далекий осяйний острог
Сподіванкою світлих перемог,

П'ятий мент.

І створив Бог... усяку душу живу.

*Не має меж можливостям буття
У всемогучім пориві уяви —
Вона душі нерукотворний стяг,
Творчих долонь золочена булава.*

*Під її подихом зривається життя,
Зринають візії незлічими лави,
І творчості непереривний тяг
Пливе над світом полум'ям заграви.*

*Сповнив простори небо і моря
ї бажання стоколосий вицвіт,
Що місяцеві серце дав, зор'ям.*

*А одуховлені простори без границі
Завішені на обручах орбіт
Його святий виконують завіт.*

Шостий мент.

„Створимо чоловіка в образ наш і подобу.“

*Її вложили в зимну грудку глини
Благословенням зрошені вуста —
І враз вона осяяна, свята
Розквітла вперше думкою людини.*

*Як ярий засів на сумний пустар
Упала в людське серце зерном чину,
Сповила душу величчю святині
І в ній здвигнула золотий вівтар.*

*А перекута в срібний гомін слова
М'ягка як щебет і тверда, як сталь
Блестить вогнями гніву і любови.*

*Золотим мостом вигнулася в даль,
Веселкою примирення і згоди,
Благословенням світу і народів.*

Вітчизна і народництво є певно великими джерелами національної сили. Але щоби з одушевлення для народу і рідного краю повстало щось справді великого і святого, щоби те гарне і святе почування не зійшло вкінці на безпуття, мусить та любов бути злучена з християнською думкою і нею бути перенята.

Кардинал Ініцер.